

C-410/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. július 5.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Hof van Cassatie (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. június 29.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek:

FU

DRV Intertrans BV

Ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban:Openbaar Ministerie**Az alapeljárás tárgya**

Az alapeljárás tárgya a Hof van beroep te Antwerpen (correctionele kamer) (antwerpeni fellebbviteli bíróság [büntetőtanács], Belgium) FU-t és a DRV Intertrans BV-t többek között csalás miatt elítélő és velük szemben büntetést kiszabó, 2021. február 11-i ítéletével szemben FU és a DRV Intertrans BV által a kérdést előterjesztő bíróság elé terjesztett felülvizsgálati kérelem.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt a kérdést teszi fel az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) az EUMSZ 267. cikk szerinti jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel, hogy milyen jogi értékkel bír az olyan A1 igazolás, amelyet a kiállító tagállam ideiglenesen visszavont a foglalkoztatás helye szerinti tagállamban folyamatban lévő büntetőeljárás befejezéséig, és hogy a közúti fuvarozási engedély valamely tagállamban történő megszerzése bizonyítja-e, hogy az érintett vállalkozás tényleges és állandó székhellyel

rendelkezik ebben a tagállamban az alkalmazandó szociális biztonsági rendszer meghatározását lehetővé tevő 883/2004 rendelet 13. cikke értelmében véve.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Úgy kell-e értelmezni a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikkét, hogy:

- ha az A1 igazolásokat kiállító tagállam hatóságai a foglalkoztatás helye szerinti tagállam hatóságainak ezen igazolások visszaható hatályú visszavonására irányuló kérését követően arra szorítkoznak, hogy ideiglenesen visszavonják az igazolásokat, és közlik, hogy azok már nem rendelkeznek kötőerővel, és így folytatható a foglalkoztatás helye szerinti tagállamban folyamatban lévő büntetőeljárás, és az A1 igazolásokat kiállító tagállam csak e büntetőeljárás jogerős befejezését követően hoz végleges döntést, már nem áll fenn az az A1 igazolások által felállított vélelem, hogy az érintett munkavállalók szabályosan biztosítottak e kiállító tagállam szociális biztonsági rendszerében, és ezen A1 igazolások már nem kötik a foglalkoztatás helye szerinti tagállam hatóságait,
- ha e kérdésre nemleges választ kell adni: a foglalkoztatás helye szerinti tagállam hatóságai család miatt figyelmen kívül hagyhatják az érintett A1 igazolásokat a Bíróság ítélkezési gyakorlatára tekintettel?

2) Úgy kell-e értelmezni a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontját, a közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó feltételek közös szabályainak megállapításáról és a 96/26/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1071/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját és 11. cikkének (1) bekezdését, valamint a nemzetközi közúti árufuvarozási piachoz való hozzáférés közös szabályairól szóló, 2009. október 21-i 1072/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját, hogy abból a körülményből, hogy valamely vállalkozás közúti fuvarozási engedélyt szerez az Európai Unió valamely tagállamában az 1071/2009/EK rendelet és az 1072/2009/EK rendelet alapján, és ennél fogva tényleges és állandó székhellyel kell rendelkeznie ebben a tagállamban, szükségszerűen az következik, hogy ez kétséget kizáróan bizonyítja, hogy az említett vállalkozásnak a 883/2004/EK rendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett bejegyzett székhelye az alkalmazandó szociális biztonsági rendszer meghatározása szempontjából ebben a tagállamban található, és hogy ez a megállapítás köti a foglalkoztatás helye szerinti tagállam hatóságait?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.), 13. cikk

A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 284., 1. o.), 5. cikk

A közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó feltételek közös szabályainak megállapításáról és a 96/26/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1071/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 300., 51. o.), 3. és 11. cikk

A nemzetközi közúti áru fuvarozási piachoz való hozzáférés közös szabályairól szóló, 2009. október 21-i 1072/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 300., 72. o.), 4. cikk

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

A Strafwetboek (büntető törvénykönyv) 66. cikke

A Sociaal Strafwetboek (társadalombiztosítási büntető törvénykönyv) 235. cikke

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 FU a Belgiumban székhellyel rendelkező, a fuvarozási ágazatban tevékenykedő DRV Intertrans BV ügyvezetője. FU felesége a Belgiumban székhellyel rendelkező Immo-Des BV ügyvezetője, amelynek van egy üzemi épülete (többek között parkolási, karbantartási és tankolási létesítményekkel). FU hivatalosan egy luxemburgi címen lakik, ahol a Mic Cargo sarl fuvarozási vállalkozás székhelye is található. FU és felesége ezenkívül létrehozta Szlovákiában a szintén a fuvarozási ágazatban tevékenykedő Md Intercargo sro társaságot.
- 2 Vizsgálatok alapján azonban megállapítást nyert, hogy mind a luxemburgi, mind a szlovákiai társaságot ténylegesen Belgiumból irányítják, és a fuvarozási tevékenységek többségét Belgiumban végzik. A Belgische Sociale Inspectie (társadalombiztosítási felügyelet, Belgium) szerint a szlovák társaságot azért hozták létre, hogy a DRV Intertrans BV és a luxemburgi Mic Cargo sarl társaság alvállalkozójaként olcsó munkaerőt biztosítson munkavállalók kiküldetése révén. A társadalombiztosítási felügyelet szerint azonban ez a tevékenység kizárólag a belga piacra irányul, anélkül, hogy Szlovákiában – a hivatalos székhely szerinti államban – bármilyen releváns tevékenységet végeznének.

- 3 E körülmények között többek között csalás miatt a Correctionele rechtbank West-Vlaanderen, afdeling Brugge (nyugat-flandriai büntetőbíróság, bruggei részleg, Belgium) elé idézték FU-t és a DRV Intertrans BV-t. A társadalombiztosítási járulékok megfizetésének elkerülése céljából ugyanis tévesen közölték a Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (nemzeti társadalombiztosítási intézet, Belgium), hogy az érintett munkavállalókat egy szlovák társaság küldte ki Belgiumba, holott e társaságnak nem Szlovákiában van a tényleges székhelye, illetve legalábbis nem végez érdemi tevékenységet Szlovákiában (a büntető törvénykönyv 66. cikke és a társadalombiztosítási büntető törvénykönyv 235. cikke).
- 4 E büntetőeljárás során a belga hatóságok arra kérték a szlovák hatóságokat, hogy visszaható hatállyal vonják vissza az általuk kiállított A1 kiküldetési igazolásokat. A szlovák hatóságok erre tekintettel ideiglenesen visszavontak minden igazolást, és közölték, hogy azok már nem rendelkeznek kötőerővel, és így folytatható a belga büntetőeljárás, és csak ezen eljárás befejezését követően döntenek véglegesen arról, hogy milyen jogszabályokat kell alkalmazni az érintett munkavállalókra.
- 5 2021. február 11-i ítéletével a Hof van Beroep van Antwerpen (correctionele kamer) (antwerpeni fellebbviteli bíróság [büntetőtanács]) (többek között) csalás miatt elítélte FU-t és a DRV Intertrans BV-t, és többek között a következő indokok miatt büntetést szabott ki velük szemben:
 - A szlovák hatóságok ideiglenesen visszavonták a kiállított A1 kiküldetési igazolásokat, és azok nem rendelkeznek kötőerővel. Ezen igazolások felfüggesztése azt jelenti, hogy azok nem rendelkeznek bizonyító erővel az alkalmazandó szociális biztonsági rendszert illetően.
 - A nem visszavont közösségi fuvarozási engedély nincs hatással az alkalmazandó szociális biztonsági rendszerre, és az alapján nem kell a Hofnak (fellebbviteli bíróság) azt feltételeznie, hogy az Md Intercargo sro társadalombiztosítási szempontból tényleges és állandó székhellyel rendelkezik Szlovákiában.
- 6 FU és a DRV Intertrans BV felülvizsgálati kérelmet terjesztett a kérdést előterjesztő bíróság elé ezen ítélettel szemben.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

Az első kérdésről

- 7 FU és a DRV Intertrans BV arra hivatkozik, hogy ez az ítélet ellentétes a 987/2009 rendelet 5. cikkével, mivel tévesen feltételezi, hogy az érintett munkavállalók A1 igazolásai fel vannak függesztve, és ebben a formában már nem rendelkeznek bizonyító erővel. Az említett rendelkezés nem teszi ugyanis lehetővé a kiállító tagállam – a jelen esetben Szlovákia – számára, hogy

ideiglenesen visszavonja vagy felfüggeszse az A1 igazolást egy másik tagállamban folyamatban lévő bírósági eljárás befejezéséig. E rendelkezés alapján a kiállító tagállam csak fenntarthat, visszavonhat vagy érvénytelenné nyilváníthat egy A1 igazolást.

A második kérdéstről

- 8 FU és a DRV Intertrans BV véleménye szerint az ítélet tévesen állapítja meg, hogy egy engedélynek valamely tagállamban az 1071/2009 rendelet és az 1072/2009 rendelet alapján történő megszerzése nem bizonyítja, hogy a vállalkozás tényleges és állandó székhellyel rendelkezik ebben a tagállamban. Az ítélet e bizonyíték kétséget kizáró jellegét is figyelmen kívül hagyja, mivel csak a kiállító tagállam szankcionálhatja az esetleges jogsértéseket, és vonhatja vissza az engedélyt. Az ítélet ezenkívül – különösen a munkáltató székhelyének értékelése során – tévesen nem ismeri el az e bizonyíték és a 883/2004 rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő bejegyzett székhely fogalma közötti kapcsolatot.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

Az első kérdéstről

- 9 A 987/2009 rendelet 5. cikke a más tagállamban kiállított dokumentumok és bizonyítékok jogi értékét szabályozza. E rendelkezés értelmében az ilyen dokumentumokat a foglalkoztatás helye szerinti tagállam mindaddig elfogadja, amíg azokat a kiállító tagállam vissza nem vonja vagy érvénytelenné nem nyilvánítja. Amennyiben a dokumentum érvényessége vagy pontossága tekintetében kétség merül fel, a foglalkoztatás helye szerinti tagállam kéri a kiállító tagállamtól a szükséges pontosításokat, valamint adott esetben a dokumentum visszavonását. Bizonyos körülmények között a kiállító tagállam felülvizsgálja a dokumentum kiállításának alapját képező indokokat és szükség esetén visszavonja a dokumentumot.
- 10 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik többek között, hogy az A1 igazolás a kiállító tagállam szociális biztonsági rendszerében való szabályos biztosítottság vélelmét állítja fel (2006. január 26-i Herbosch Kiere nv ítélet, C-2/05, EU:C:2006:69). Ez az igazolás főszabály szerint köti a foglalkoztatás helye szerinti tagállam bíróságait, és azok nem vizsgálhatják felül az igazolás érvényességét (2000. február 10-i Fitzwilliam Executive Search Ltd ítélet, C-202/97, EU:C:2000:75; 2017. április 27-i A-Rosa Flussschiff GmbH ítélet, C-620/15, EU:C:2017:309; 2018. február 6-i Altun ítélet, C-359/16, EU:C:2018:63).
- 11 Ezért az a kérdés is felmerül, hogy a szabályos biztosítottság említett vélelme és az ilyen igazolás kötelező jellege fennáll-e még akkor, ha a kiállító tagállam a visszavonásra irányuló kérés nyomán – mint a jelen esetben – ideiglenesen visszavonja az érintett A1 igazolásokat, és ennek során közli, hogy azok már nem rendelkeznek kötőerővel, és így folytatható a foglalkoztatás helye szerinti

tagállamban folyamatban lévő büntetőeljárás, és csak e büntetőeljárás jogerős befejezését követően hoz végleges döntést. Ha e kérdésre nemleges választ kell adni, felmerül a kérdés, hogy a foglalkoztatás helye szerinti tagállam csalás miatt figyelmen kívül hagyhatja-e az érintett igazolásokat a Bíróság ítélkezési gyakorlatára tekintettel.

- 12 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint a határozathozatalhoz a hivatkozott uniós jogi rendelkezés értelmezésére van szükség.

A második kérdésről

- 13 A 883/2004 rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja értelmében az a munkavállaló, akit egyetlen vállalkozás vagy munkáltató alkalmaz, több tagállamban végez munkavállalóként tevékenységet, és tevékenységének nem jelentős részét végzi a lakóhely szerinti tagállamban, azon tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, amelyben a vállalkozás vagy munkáltató bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye található. Az 1071/2009 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja és 11. cikkének (1) bekezdése értelmében a fuvarozási vállalkozásnak tényleges és állandó székhellyel kell rendelkeznie valamely tagállamban ahhoz, hogy engedélyezzék számára a közúti fuvarozói szakma gyakorlását. Az 1072/2009 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint egy tagállam közösségi engedélyt ad ki az olyan fuvarozó számára, aki az említett tagállamban székhellyel rendelkezik a Közösség és az adott tagállam nemzeti jogszabályainak megfelelően.
- 14 Ezért az a kérdés is felmerül, hogy abból a körülményből, hogy valamely vállalkozás engedélyt kap valamely tagállamban az 1071/2009 rendelet és az 1072/2009 rendelet alapján, és ennélfogva tényleges és állandó székhellyel kell rendelkeznie ebben a tagállamban, kétséget kizáróan az következik-e, hogy az érintett vállalkozást illetően a szociális biztonság területén is abból kell kiindulni, hogy annak bejegyzett székhelye az alkalmazandó szociális biztonsági rendszer meghatározását lehetővé tevő 883/2004 rendelet 13. cikke értelmében véve ebben a tagállamban található, és hogy ez köti-e a foglalkoztatás helye szerinti tagállamot.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint a határozathozatalhoz a hivatkozott uniós jogi rendelkezések értelmezésére van szükség.